

A médiával együtt

„A hír a legromlékonyabb árucikk”

A kommunikáló jogalkalmazás, a média és az igazságszolgáltatás témaköre nemzetközi és hazai viszonylatban is foglalkoztatja a szakembereket. A különböző tevékenységi területek, a „frontok” közelítése azonban a legtöbbször nem teljesen sikerül, mert az egyes intézmények célrendszere és érdekei jelentősen eltérnek egymástól.

Két meghatározó viszonyulásról beszélhetünk:

1. *A média és a büntetés-végrehajtás „elbeszél” egymás mellett.* Erre talán a legszemléletesebb példa 1997 tavaszáról való, amikor az Európa Tanács és a Finn Bv. Országos Parancsnoksága Helsinkiben nemzetközi konferenciát szervezett. Ezen a rendezvényen 36 ország több mint száz büntetés-végrehajtási és kommunikációs szakembere vitatta meg a bv. és a média együttműködésének lehetőségeit. A média érdeklődését plasztikusan mutatja, hogy egyetlen szakemberük sem jelent meg a tanácskozáson, és a sajtóérdeklődés is – enyhén szólva – mérsékelt volt.

2. *A büntető igazságszolgáltatás nagy tekintélyű szakemberei is elkövetik azt a hibát, hogy a büntetés-végrehajtást periférikusan kezelik, esetleg figyelembe sem veszik.* Idén tavasszal az európai országok igazságügy-minisztereinek konferenciáján – közepes sajtóérdeklődés mellett – egy teljes napot szenteltek a média és az igazságszolgáltatás kapcsolatának. Az előadók a büntetés-végrehajtás szervezetére, a meglévő (tömeg)kommu-

nikációs problémákra és személyiségjogi kérdésekre egyetlen megjegyzés erejéig sem tértek ki, sőt a fórumra sem hívtak meg büntetés-végrehajtási szakembert.

A Jogakadémián eddig hallottak szintén arra utalnak, hogy itt és most sem lényegesen jobb a helyzet, mert habár több előadó is elemezte az igazságszolgáltatás rendszerét, valamennyien a vádemeléstől a jogerős ítélet megszületéséig tárgyalták a folyamatot, a büntetés-végrehajtás intézményére még csak nem is utaltak. (A szervezők védelmében ugyanakkor ki kell emelnem, hogy a program meghirdetett részeként ajánlották fel ennek az előadásnak a lehetőségét, tehát „számoltak” velünk.)

Mindezek hatására egyre határozottabbá válik az a véleményem, hogy az igazságszolgáltatás a büntetés-végrehajtást olyan „szalonképtelen mostohatestvének” tartja – és látta – amelyet nem szabad elengedni a „bálba”. Mégis őszintén bízom abban, hogy megismertethetjük álláspontjainkat és közölhetjük nézeteinket.

De térjünk vissza egy gondolat erejéig ar-

* Az előadás elhangzott 1998. augusztus 28-án Kecskeméten, a IV. Nemzetközi Nyári Jogakadémián.

ra, hogy a kormányzat miért tekint úgy a büntetés-végrehajtás intézményrendszerére, mint „szalonképtelenre”.

A jelenség nem magyar sajátosság és közel sem csak az elmúlt évtized terméke. Az igazságügy arisztokratikus elkülönülése a kezdetektől megnehezítette a börtönügy beilleszkedését az igazságszolgáltatás rendszerébe, illetve folyamatába. A szakirodalom megközelítése szerint: „Maga a büntető ítélet jelöli meg negatív és egyértelmű jellel az elkövetőt: nyilvánosságot kap tehát a vita és az ítélet meghozatala: de a végrehajtás mint-ha szegyenőbblet volna, amelyet az igazságszolgáltatás szégyell kiróni az elítéltre; távol tartja tehát magát, igyekszik mindig másra bízni, a titok peccétje alatt” (Foucault, 1990). Így vált a büntetés-végrehajtás és ezen belül a börtön a „kéz” szerepévé, mely végrehajtja az önmagát beszennyezni nem akaró „fej”, az igazságszolgáltatás ítéleteit. Eleve negatív szerep hárul a börtönökre (Tóth, 1998).

Ennek a „tradicionális” és hálátlan szerepnek a megváltoztatása csak rendkívül hosszú és tudatosan felépített tevékenység-

rendszer (mai divatos nevén: PR-munka) eredménye lehet. A médiával kiépítendő kapcsolat ennek a munkának jelentős alkotóeleme. (Számos kísérlet történt az angol Public Relationsnek megfelelő magyar kifejezés megtalálására és meghonosítására. Közülük számomra a legszimpatikusabb a „bizalom-építés” [Keszler és mtsai, 1998] kifejezés, amely plasztikusan fejezi ki a tevékenység jellegét.)

Eltérő igények

A börtönök világa mindig zártnak számított. A szabadságvesztés-büntetés történetileg a halálbüntetés és a testcsonkítás helyébe lépett, így „természetesen” annál lényegesen humánusabb nem is lehetett. A rendszerbe kerülő fogvatartottak a társadalom számára nem léteztek többé, a sorsuk érdektelenné vált, a „társadalom” nem is akarta figyelemmel kísérni a falakon belül történő eseményeket. A börtönt végállomásnak, olyan zárványnak tekintették, ahova a társadalom azokat száműzi, akiket nem szeretne

tagjai között tudni. Nem meglepő, hogy ez a felfogás a személyzetet is társította a kitzásztottság, a reménytelenség, a végállomás képzetével, és ez megakadályozta azt, hogy ugyanolyan „civil” foglalkozásnak tekintsék munkájukat, mint más szakmákat.

A fizikai falak mellé a társadalom az érzéketlen közönnyével, valamint a „talio” elvének hangoztatásával felépítette a maga ideológiai falait is.

Később – a kapitalizálódó polgári társadalmakban – már értékke vált az ember, illetve a szabadság. Erre az időszakra azonban az „ideológiai falakat” már belülről, a börtön oldaláról erősítették tovább. A hatalom kerülte a nyilvánosságot, a kezdődő, főleg humanitárius érdeklődést is igyekezett csírájában elfojtani. A börtönök titokzatos, félelemmel teli zárt és titkos világot alkottak – és néhány vonatkozásban alkotnak még ma is.

A tömegkommunikáció megjelenésével, illetve a hírközlés tömegmértűvé válásával egyre inkább szélesedett az a terület, amely felé fordult – és amely felé fordították – a figyelmet.

Az érdeklődés a börtönök iránt az ötvenes évektől kezdődően erősödött fel. Nyugaton ebben elsődleges szerepet játszott a különböző polgárjogi szervezetek tevékenységének megerősödése, illetve a média „szakosodása” és a bűnügyi riporterek megjelenése.

Kelet- és Közép-Európában a különböző politikai mozgalmak felerősödése, az ellenzék – néhol – tömeges méretű bebörtönzése irányította a – jobbára informális – figyelmet a börtönök életére, illetve a körülményekre. Ez a folyamat alapvetően meghatározta a civil társadalom érzelmi és erkölcsi viszonyulását a börtönökhöz.

Tovább nehezítette a „kommunikációt”, hogy az ötvenes években, és még a hatvanas évek elején is, a nyilvános megnyilatkozások

nyelvét a hivatalos ideológia határozta meg. Az ideológia formálta a nyilvános beszéd kizárólagos nyelvét, szókészlete, repertoárja, tematizációja szabta meg a közlések tartalmát és formáját. Valamely esemény csak úgy emelkedhetett ki a hétköznapi élet esetlegességéből, ha a nyilvánosság akkor kialakított-kikényszerített nyelvén fogalmazódott meg.

Nálunk a hatvanas években kezdett kialakulni a köz problémáit kifejezni képes beszédnek egy keskeny, majd egyre szélesedő sávja, amely „beékelődött” a hivatalos ideológia és a magánérinkezés nyelve közé (Kuczi, 1992).

Médiakapcsolatok Magyarországon

A börtönökben a demokratizálódási folyamat már évtizedekkel ezelőtt megkezdődött. Ennek egyik kiemelkedő eredménye volt az 1979. évi 11. számú törvényerejű rendelet a büntetések és intézkedések végrehajtásáról, amely – többek között – a büntetés-végrehajtás számára igényként fogalmazta meg a közvélemény rendszeres tájékoztatását. Ez a törekvés találkozott azzal a kívülről jövő kezdeményezéssel, amit az akkori sajtószervek is vártak a testülettől. Tartalmi fordulópontként tehát ezt az időpontot jelölhetjük meg, hiszen ekkor fejeződött be a börtönök világának „agyonhallgatása”. Természetesen a börtön témája továbbra sem kaphatott teljes nyilvánosságot. Magyarországon illegálisnak minősülő könyvek voltak például *Fehérváry István* 1978-ban megjelent *Börtönvilág Magyarországon*, illetve az öt évvel később, 1982-ben kiadott *Szovjetvilág Magyarországon*.

1979-től kezdve az országos parancsnokságon teljes munkakörű sajtóügyintéző foglalkozik a sajtó munkatársainak kérelmével.

Kezdetben ezeknek a kérelmeknek a teljesítéséhez az országos parancsnok jóváhagyása mellett szükség volt a büntetés-végrehajtást felügyelő miniszterhelyettes írásos engedélyre is. A nyolcvanas évek közepétől ez a gyakorlat megszűnt, a sajtókérelmek elbírálása teljes egészében az országos parancsnok hatáskörébe került.

Intézményi oldalról tehát adva volt a szélesebb körű tájékoztatás lehetősége, az adatok (állományi és fogvatartotti létszám, intézetek kapacitása, költségvetési összegek) állami titkosítása azonban egészen a politikai fordulatig „titkos szférává” minősítette a börtönök világát. Az elkészült írás, rádió- vagy tévériport közlésének előfeltétele a szakmai ellenőrzés volt. Ennek következtében a börtönről szóló tudósítások a „színesebb” esetek erkölcsi elítélésére szorítkoztak.

Eleinte évi 70-90, a későbbiekben 100-130 sajtókérelem érkezett az országos parancsnokságra, ami azt jelentette, hogy évente körülbelül ennyi hír, riport, tudósítás jelent meg a büntetés-végrehajtás tevékenységéről. Ez már jelentős előrelépés volt a korábbi időkhöz képest, hiszen ekkor vált rendszeressé a büntetés-végrehajtás kapcsolata a sajtóval, így vált lehetővé, hogy az ország közvéleménye időről időre tájékoztatást kaphatott a börtönökben folyó élet egy-egy szeletéről.

A hetvenes-nyolcvanas években vált jellemzővé, hogy a börtönökben megjelentek a filmek is. Több játékfilm készült, de dokumentumfilmeket is forgattak. Sajnálatos, hogy a büntetés-végrehajtási szakma túlzott érzékenységgel kísérte ezeket a munkákat, rosszul reagált a bemutatott filmekre. Az alkotók egy-egy ténylegesen előforduló jelenséget emeltek ki (például erőszak a börtönben), és ezt az akkori vezetők a börtönök világáról szóló általános értékítéletként, a büntetés-végrehajtási testület lejárataként érté-

kelték. Pedig ezek a filmek igazából nem a börtönökről szóltak.

A kilencvenes évek elején bekövetkezett rendszerváltozás gyökeres változásokhoz hozott a sajtó, a hírközlés világában is. A média állami (politikai) irányítása megszűnt, a lapkiadók, a szerkesztőségek különféle bel- és külföldi kiadócsoportok kezébe kerültek, az addigi tartalmi monotonitát a sokszínűség, a lapok profilját meghatározó sajátos arculat váltotta fel. Óriási minőségi különbségek alakultak ki. Ezzel egy időben megindult a verseny a médiapiacra a „hírért”, a szenzációért, ezek frissessége meghatározó lett egyes lapok fennmaradásában. A sajtókérelmek száma egyik napról a másikra megsokszorozódott.

A szenzáció iránt megnövekedett napi igény következtében jelentősen megnőtt az érdeklődés a bűnügyi és a büntetés-végrehajtási témák iránt. Sőt, több olyan hetilap is megjelent, amelynek kizárólagos profilja a bűnözés, a rendőrség és a börtön lett. A bulvárlapok szerkesztői szerint ezek a területek mindig tartogatnak olyan kuriózumokat, amelyre biztos „vevő” az olvasó, és ennek érdekében az elítéltek leveleit, az abban leírtakat minden kontroll nélkül kinyomtatták.

A helyzetet bonyolította, hogy egy igazságügy-miniszteri döntés értelmében a fogvatartottak minden korlátozás és ellenőrzés nélkül levelezhettek a médiával. Rövid idő leforgása alatt nagy számban jelentek meg a minden reális alapot nélkülöző „helyszíni beszámolók”. Az ilyen „híreket” szívesen látta az olvasótábor egy része, mert a politikai váltás után a társadalmi közhangulat a fegyveres testületekkel szemben kifejezetten ellenséges volt.

Az ötvenes évek politikai áldozatainak mind szélesebb körű rehabilitálása kapcsán a büntetés-végrehajtási munkának kizárólag az antihumánus vonatkozásait emelték ki.

Másrészt pszichológiai magyarázata is van annak, hogy szívesen fogadott információvá vált a testületről szóló rossz hír. Köztudomású, hogy olyan szervezetről, amelyiknek az egyén felett valamilyen hatalma van – s ezért szorongást kelt – megnyugtató azt hallani, hogy sebezhető. Újdonságereje is volt az ilyen híreknek, hiszen a rendszerváltozás előtt nem lehetett nyilvánosan szólni a hatósági mulasztásokról és bűnökről. Megjelent a „leleplező cikkek” műfaja (Tóth, 1998).

Magyarországon és a volt szocialista országokban a börtönök témája sokkal több nyilvánosságot kapott és kap manapság is, mint akár az Egyesült Államokban, akár az EU országokban. Ennek magyarázata az, hogy a szocializmus negyven évének kényszerű eltitkolási, elhallgatási mechanizmusai megszűntek. A rendszerváltozás után bizonyos fókusz szabályozatlanság, anómia lépett fel, melyben az erőszakos szervezetek elbizonytalanodása folytán túteljesítési kényszer, a sajtó információkkal való túlzott elhalmozása valósult meg. Ezt kihasználva jelentek meg olyan nagy számban cikkek a börtönökről (Tóth, 1998).

Ennek a folyamatnak egyenes következménye volt a büntetés-végrehajtás személyi állományának erkölcsi elbizonytalanodása. Hosszas meggyőzés eredményeként sikerült elfogadtatni, hogy a büntetés-végrehajtás a hatályos jogszabályokat hajtja végre, munkája alapvetően politikaszemleges, amelyben a szakmai tisztesség a meghatározó.

Folyamatos konszolidálódás

A piacgazdaság bebizonyította, hogy a szenzációhajhász lapok meghatározó többsége nem életképes. Amilyen hirtelen létrejöttek, olyan hirtelen meg is szűntek. Az olvasók is telítődtek a „saftos” történetekkel.

Ezt a folyamatot erősítette, hogy a büntetés-végrehajtás egyre nyitottabbá vált, karitatív szervezetek, iskolák és különböző missziók kaptak rendszeres belépési lehetőséget a korábban zárt falak mögé. Folyamatosan növekedett azok száma, akik saját tapasztalata-

ik alapján vethették össze a realitást a bulvárlapok „szenzációs leleplezéseivel”.

A büntetés-végrehajtás és a média között fokozatosan kialakuló korrekt együttműködés részben annak köszönhető, hogy az országos parancsnok kiemelt fontosságot tulajdonít a sajtókapcsolatoknak. 1991-től a sajtómunka irányítását közvetlen hatáskörbe vonta, s ezáltal lehetővé vált a sajtóügyek folyamatos, gyors – szükség szerint – azonnali elintézése. A sajtótájékoztatók rendszeressé váltak.

A rendszerváltozást követő majd egy évtizedes időszak rendkívül kemény munkájának az eredményei napjainkban kezdenek beérni. Jelenleg körvonalazódik egy új hosszú távú szervezetreform koncepció, amelynek szerves része a médiával kialakítandó együttműködés elveinek és gyakorlatának a kialakítása.

A bűnözés erőteljes növekedésével párhuzamosan zajlott a börtönök óriási ütemű humanizálása. A fogvatartottak jelentős körét érintően megjelent a *kimaradás*, a *rövid tartamú eltávozás*, az otthon tölthető szabadság intézménye. A társadalom ezt a látszatelentmondást nehezen fogadta el, a média pedig csak fokozta az indulatokat a „szanatóriumi körülmények” gyakori emlegetésével, illetve egyoldalú bemutatásával. Mindezekelőtt tehát a sajtót kellett meggyőzni, vele kellett elfogadtatni törekvéseinket. Hosszú és tudatos munka eredményeként ma már lényegesebben elfogadóbbak, sok esetben támogatják munkánkat.

A sajtóengedélyek kiadása jelenleg is centralizáltan történik, de az intézetparancsnokok is egyre nagyobb önállóságot – és felelősséget – kapnak a médiakapcsolataikban. Öröndetes tény, hogy a vidéki intézetek vezetői jó viszonyt alakítottak ki a helyi média képviselőivel, így szinte nap-

rakészen tudják informálni a lakóközvet polgárait. Megfigyeléseink szerint egy-egy város vagy megye lakóit lényegesen jobban érdekli a helyi börtön élete, mint az országos vonatkozású büntetés-végrehajtási hírek. A közvélemény támogatását sokkal könnyebb megszerezni helyben. Van néhány intézetünk, ahol a nagyobb események (karácsonyi program, koncert, érettségi, karitatív rendezvény, évforduló) apropójából sajtóbeszélgetésre invitálják a helyi média képviselőit.

Magyarországon a közelmúltban indult el az a törekvés, hogy televíziós sorozatok kínáljanak eligazodást a börtönök világában. Közel egy évig heti rendszerességgel jelentkezett az egyik tévécsatornán a *Rács* című műsor, amelyben tisztviselők és elítéltek nyilatkoztak munkájukról, illetve az életükről. 1997-ben beléptünk egy olyan sorozatba, amelyik a rendvédelmi szervezetek életét mutatja be a regionális kábeltévék nézőinek. Minden esetben a stábok állandó kísérője az országos parancsnok kijelölt szaktanácsadója, akinek közreműködésével valós, reális kép kapható az intézetek világáról.

A sorozatok mellett a különböző nagy nézettségű hírműsorok rendszeres témája a büntetés-végrehajtás. Valamennyi jelentős újságnál, de a televízióknál és részben a rádióknál is kialakult az a bűnügyi riporter, tudósítói gárda, amely a jogi és bűnüldözői alapismeretekken kívül jártas a büntetés-végrehajtás területén is.

Megerősödött az a törekvés, hogy „menjünk elébe” a híreknek. Törekszünk arra, hogy átgondolt stratégia szerint, központi-lag szervezett országos sajtótájékoztatókon és sajtóbeszélgetéseken tájékoztassuk a médiát a legidősebb törekvéseinkről. Már évek óta gyakorlat, hogy a tudósítók és riporterek előtt is értékeljük a megelőző év bünte-

tés-végrehajtás munkáját, ahol ismertetjük a legjellemzőbb statisztikai adatokat, de szönlünk az elért eredményekről is. Természetesen a gondjainkat sem hallgatjuk el.

Sajtóetikai szabályok

Érdemes külön foglalkozni a fogvatartottak a médiában történő megszólalásának körülményeivel is. A 10/1986 (IX. 1.) IM–BM rendelet a bűnügyi és az igazságügyi tájékoztatásról előírja, hogy:

– Fiatalkorú fogvatartott esetében a közszerepléshez nem elegendő az ő beleegyezése, a szülő vagy a gyám előzetes írásos hozzájárulására is szükség van. A teljes nevüket azonban még ebben az esetben sem szabad kiírni, illetve bemondani.

– Jogerősen elítélt saját maga dönt a közszerepléséről. Hozzájárulását minden esetben írásba kell adnia.

– Előzetes letartóztatott esetében a fogva-

tartott beleegyezésén túl szükség van az ügyben eljáró ügyész vagy bíró írásos hozzájárulására is, hiszen az érintett személy büntetőügye még nem zárult le.

A szükséges engedélyek beszerzését követően valamennyi esetben a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka hozza meg a végső döntést.

Az engedéllyezéssel kapcsolatos talán legfontosabb álláspont az, hogy nem kívánunk hozzájárulni egy-egy exponált ügy elkövetőjének „sztárolásához”. Messzemenően figyelembe vesszük a sértett és/vagy a hozzátartozók érzelmeit, nem kívánjuk egy-egy megrázó ügy részleteinek felelevenítésével, elkövetőjének bemutatásával megbotránkoztatni a társadalmat, felkorbácsolni az indulatokat. Ezt az álláspontunkat sokszor nehéz elfogadtatni a média képviselőivel, de ebben a vonatkozásban messzemenően következetesek vagyunk. Hasonlóan határozott az álláspontunk a politikai indíttatású, illetve háttérű tájékoztatásokkal kapcsolatban is: a börtön nem lehet színtere politikai csatározásoknak.

A sajtókérélmek száma ebben az évben előreláthatóan megközelíti az ezret. A nyomtatott sajtó részaránya 55%, a televízióké 30%, a rádiók pedig 15%-ban képviseltetik magukat.

A sajtókérélmek – néhány különleges esettől eltekintve – döntően a fogva tartás körülményeire, illetve a bv. intézetek, intézmények működésének bemutatására irányulnak.

Már ebben az évben is több interjú és átfogó anyag készült a bv. általános helyzetéről, tevékenységéről, egy-egy bv. intézet funkciójáról és a hivatalos állomány munkakörülményeiről. Az utóbbi hónapokban gyakran foglalkoztak a Veszprém Megyei Bv. Intézet megszüntetésének kérdéseivel, a bv. fejlesztési elképzeléseivel, férőhelybővítéssel, valamint a budapesti Venyige utcai beruházással. Jelenleg az életfogytig tartó szabadságvesztés gyakorlatának kiterjesztése, ennek a bv.-re háruló terhei és költségei foglalkoztatják a sajtó egy részét.

A büntetés-végrehajtás és a média kapcsolata jónak minősíthető. Néhány bulvárlap egy-egy cikke kivételével a lapok korrekt, objektív képet adnak a büntetés-végrehajtás munkájáról.

Bulvársajtó és „hírgyártás”

Külön szeretnék szólni egy sajátos jelenségről, ami elsősorban a bulvársajtóra jellemző: ez pedig az „ügyek gyártása”. A szerkesztőségek alapelve egyszerű: ügynek márpedig lennie kell! Akkor is, ha nincs. Ilyenkor következik a lehetséges cselekvések egyik alternatívája: elkezdenek beszélni egy problémáról, „ügyet csinálnak” belőle (Boltanski, 1987). A gyakorlatban számtalan ilyen eset fordul elő, nagyban megnehezítve a korrekt

együttműködést. A bulvársajtó további sajátossága, hogy magántémákat jelenít meg nyilvánosan, hogy egyedi eseteket/magánügyeket kíván feldolgozni a közszolgálati-ságra hivatkozva. Amíg a korábban említett jelenségek inkább a moralitás, a stílus és az etika kategóriájába tartoznak, addig ez az utóbbi törekvés már határozottan érinti a személyi állomány és a fogvatartottak személyi jogait, valamint az intézetek biztonságát.

A büntetés-végrehajtás stratégiája egyértelmű az ilyen helyzetekben: a bulvársajtó kíváncsiságát csak addig a pontig elégtjük ki, amíg az nem kerül összetűzésbe a büntetés-végrehajtás törekvéseivel, illetve a fogvatartottak jogaival és érdekeivel.

További alapelvek, amelyeket a tájékoztatás során célszerű szem előtt tartani: *1. a testület érdekei* (a büntetés-végrehajtás munkájának társadalmi elfogadtatása, az ideológiai és anyagi támogatás megszerzése, a törekvések tárgyilagos bemutatása, biztonsági szempontok), *2. a büntetés-végrehajtás dolgozóinak érdekei* (a szakma presztízsének emelése, személyes biztonság, személyiségi jogok), *3. a fogvatartottak és hozzátartozók érdekei* (a szabadulás utáni visszailleszkedés esélyének megteremtése, az információ-áramlás lehetővé tétele, személyes biztonság, személyiségi jogok), *4. a sértettek és hozzátartozók érdekei* (kegyeleti jog, erkölcsi elégtétel, személyes biztonság, személyiségi jogok), *5. a társadalom érdekei* (reszocializációt megkönnyítő szándék, illetve elfogadás kialakítása, a bebörtönzöttek külső kapcsolatainak ápolása), *6. a média érdekei* (tájékoztatási kötelezettség, véleményformálás, „szenzációéhség”) (Ruzsonyi-Tari, 1997).

Az emberek szubjektív biztonságérzetének alakulását, a bűnözéstől való félelmet a hazai és a külföldi kriminológusok, valamint a közvélemény-kutatók egyértelműen

a sajtóban megjelenő kép hatásának tulajdonítják. A tájékoztatás során tehát élesen vetődik fel a kommunikátorok felelőssége: mind az elhallgatás, mind az egyes tények felnagyítása veszélyes a biztonságérzetre, illetve a hangulatra.

A gyakorlat egyre inkább megerősíti a média és a büntetés-végrehajtás kapcsolattartó az a vélemény, hogy korrekt és gyors

tájékoztatással kialakítható a konstruktív együttműködés.

Egymás értékeit tisztelve és lehetőségeit felhasználva elérhető az, hogy a közvélemény hiteles információk-hoz jusson, és annak alapján alakíthassa ki véleményét. A médiát nem legyőzni kell, hanem meggyőzni...

Ruzsonyi Péter

Felhasznált irodalom

Boltanski, L. (1987): Leleplezés és igazságerzet. Szociológiai füzetek 43. p. 12.

Foucault, M. (1990): Felügyelet és büntetés. Gondolat, Budapest, p. 17.

Keszler, A.–Négrádi, T.–Szekrényesi, T.–Szöke, Sz. I. (1998): A rendőrség és a büntetés-végrehajtás PR-tevékenysége. BKE-SZÁMALK, Kézirat.

Kuczai, T. (1992): Szociológia, ideológia, közbeszéd, Budapest, Scientia Humana

Lukács, T. (1979): Feljegyzések az élők házáról. Gondolat, Budapest

Németh, B. Zs.–Münnich, I.–Kó, J. (1996): A bűnözés lenyomata a magyar sajtóban. Valóság, (12): 48–60.

Ruzsonyi, P.–Tari, F. (1997): Börtön és média. Börtönügyi Szemle, 1997/1. p. 18–27.

Tóth, T. (1998): Rácsok mögé zárt nyilvánosság. Szakdolgozat, ELTE Szociológia Tanszék

MINDEN PÉNTEKEN

BÖRTÖN
ÚJSÁG